

Zpráva ze zasedání sekce PRM (UEMS), 3.-5. 9. 2015, Petrohrad, Rusko

Účast: Y. Angerová, K. Moses, J. Votava.

Čtvrtek 3. 9.

Dopoledne jako obvykle schůze Evropské společnosti PRM (ESPRM). Nejsme členy, jako pozorovatel se zúčastnil K. Moses. Dle programu převzal předsednictví společnosti A. Delarque (Francie). Některé základní informace se pak opakovaly i v průběhu následného jednání sekce.

Předchozí prezidentka Xanthi Michail z Řecka podala zprávu o aktivitách ESPRM během jejího funkčního období. Nejprve zdůraznila, že ESPRM si prošla dynamickým vývojem. Nynější stav je 34 členů. V období 2011 – 2015 proběhly kongresy v Soluni (Thesalloniki) a v Marseille. Pracovaly komise – komise EBM, robotická, publikační, výzkumná, veřejného zdravotnictví, muskuloskeletální, doporučených postupů, bolesti a disability (podrobný výčet aktivit na stránkách ESPRM). Jedním z posledních výstupů je učebnice ultrasonografie v PRM a dále pak e-learningový kurs pod vedením E. Varela Donoso, využití technických prostředků v kineziologii (DaVinci Project). Xanthi Michail vyslovila přání, aby ESPRM úzce spolupracovala se všemi národními společnostmi, a aby i tyto společnosti se zapojovaly do publikování evropského časopisu PRM.

Generální sekretářka ESPRM Elena Ilieva z Bulharska zopakovala, že všichni zástupci ESPRM dostali zápis z jednání v Madridu, pokud mají ještě nějaké připomínky, může být na ně reagováno. Zápis ze schůze ESPRM z Madridu byl schválen bez připomínek.

Předsedkyně portugalské společnosti SPMFR Catarina Aguiar Branco přednesla zprávu o stavu příprav 20. Evropského kongresu PRM (ECPRM), chystaném v Estorilu (Portugalsko), na 23 – 28. dubna 2016.

Členy výkonného výboru ECPRM jsou Xanthi Michail, Alain Delarque, Jorge Laíns (prezident ECPRM 2016), Catarina Branco.

Členy vědeckého výboru, který naplňuje roli a požadavky ECPRM, jsou: Franco Franchignoni (president), Alain Delarque, Alvydas Juocevicius, Maria Joao Andrade, Catarina Aguiar Branco, Jorge Laíns, Xanthi Michail.

Vědecký výbor bude zodpovědný za celý vědecký program, má také konečnou zodpovědnost za přijetí, anebo odmítnutí vědeckých aktivit (činností), rozhodnutí bude provádět v úzkém dialogu a spoluprací s výkonným výborem.

Odpoledne: Proběhlo valné shromáždění PRM sekce.

Oficiální zahájení bylo překládáno z angličtiny do ruštiny (či naopak). Byl čten dopis od ruského ministra zdravotnictví. Vystoupila zástupkyně vicegubernatora St. Petersburga. Veronika Skocova (gubernátor byl v zahraničí) a prof. Bagrenko děkan – Petěrburské Lékařské University. Všichni zdůrazňovali, že PRM je velmi důležitý obor a že je potřeba jej rozvíjet.

Prof. Galina Ivanova z Moskvy, poradkyně ruského ministerstva zdravotnictví, zástupkyně ruské odborné organizace (ARUR) a vedoucí týmu organizátorů, pak představila přítomné ruské odborníky z Moskvy, Kazaně, Jekaterinburgu a z Peterburgu. Zdůraznila, že spolupráce odborníků by neměla souviset s politickými vztahy států.

Prof. Nicolas Christodoulou, současný prezident PRM sekce: Představil některé významné

zahraniční odborníky (např. bývalý prezident ISPRM G. Stucki či současný prezident ESPRM A. Delarque). Připomenul, že jde o 10. shromáždění v průběhu jeho prezidentství. Poděkoval za skvělou organizaci shromáždění. PRM sekce zastupuje 70 delegátů ze 40 zemí EU a dalších evropských zemí. Zastupují 23 tisíc PRM odborníků.

Informoval o spolupráci s výborem centrální UEMS. Podílel se na shromáždění UEMS v Bruselu, kde došlo k představení všech odborných sekcí UEMS. Další zasedání bude ve Varšavě. Zmínil se, že pokračuje práce „steering committee“ (řídící výbor), celkem 8 odborníků, kteří připraví novou verzi Evropské bílé knihy PRM. Další informací bylo, že PRM sekce uspořádala semináře PRM pro ruské kolegy nejprve v Moskvě a pak v Kazani s cílem rozvinout v Rusku tuto odbornost.

Zmínil, že při sekci byl ze schválených expertů vytvořen „senát expertů“.

Představení nových delegátů: Ruští delegáti jsou prof. Andrey Belcin, snad z Petěrburgu a Dina Chasanova z Kazaně. Účastili se také dva delegáti z Ukrajiny.

Secretary General Mauro Zampolini: Vyzval ke schválení zápisu z minulého zasedání v Madridu. Zmínil se o spolupráci s ostatními organizacemi rehabilitačních lékařů.

Informace o činnosti všech 3 komisí sekce: Přednesli je jejich zástupci. Podrobnější informace byla referována na základě podrobných jednání v sobotu (viz níže).

G. Stucki, bývalý prezident ISPRM, vedoucí skupiny pro implementaci ICF:

Prof. Stucki je členem PRM sekce jako expert, naposledy se účastnil zasedání sekce před 3 roky. Nyní přednesl na valném shromáždění sekce informaci o zavádění ICF a o plánech do budoucna. Navštívil ještě v pátek zasedání všech komisí, odpověděl na dotazy a v sobotu předložil rezoluci o ICF, která byla shromážděním sekce schválena.

Zmínil vliv dokumentů „World report on disability“, schváleného WHO 2011 a „Global disability action plan pro léta 2014-21“. Informoval o své rozsáhlé spolupráci při zavádění ICF s čínskými kolegy. Navrhl zavádění dalších základních sestav (core sets) a jejich numerické zpracování. Slíbil provádět v tomto směru školení – workshop proběhne v r. 2016 v Nottwilu.

Schůzka Stálé pracovní skupiny pro balneologii (PWG): Skupina existuje a schází se v rámci zasedání sekce již 5 let. Jejím předsedou byl nejdříve T- Bender z Maďarska, po jeho odvolání z pozice delegáta převzal předsednictví P. Canista z Portugalska. Poslední schůzka se konala v Madridu a účastnilo se jí 32 delegátů z 19 zemí.

V Petěrburgu byla také naplánována schůzka PWG, ale P. Canista se omluvil a požádal mě (J. Votava), abych za něj schůzi vedl. Nejspíše proto, že jsem minule navrhl dotazník o situaci balneologie v jednotlivých evropských zemích. K tomu poslal podkladový materiál.

Vzhledem k tomu, že se ve čtvrtek odpolední program velmi protáhl a posunul se i večerní program, zbylo na schůzku PWG necelých 15 minut. Zúčastnilo se jí 10 delegátů z 5 zemí.

Z probraných bodů: Připravovaný dotazník. Odborná sekce o balneologii na sjezdu ESPRM v dubnu 2016 v Portugalsku, kterou organizuje P. Canista. Stav „Position paper on Balneology“, který byl připravován již před několika lety. O průběhu schůze jsem pak referoval na valném shromáždění v sobotu a podrobnější informaci pošlu P. Canistovi.

Program pátek 4. 9.

Jako obvykle bylo zasedání rozděleno do tří sekcí, kterých se účastnili naši 3 delegáti. O výsledku jednání pak referovali jednotliví zástupci komisí v sobotu.

PPC (komise pro profesionální praxi) – celkem 26 účastníků z 18 zemí. Účastnil se J. Votava.

Před zasedáním vypracovala a členům komise rozeslala C. Kiekens, sekretářka komise, článek o metodických zásadách vypracování článků o standardech rehabilitační praxe v Evropě.

Byl probírán plán na vypracování dalších článků. Jeden článek (Deformity páteře během vývoje) byl schválen, o dalších 15 článků byly schváleni autoři z řad členů komise i mimo ni. Tyto články budou součástí elektronické publikace: Oblasti kompetence rehabilitačních lékařů – 2. část. Byla určena také pravidla, že se na jednotlivých člancích bude podílet maximálně 6 autorů a jaké jsou podmínky uznání autorství.

Informace o připravované Bílé knize PRM: Knihu připravují zástupci 4 odborných organizací Sekce, Vzdělávací komise, Evropská společnost a Evropská akademie. Členové PPC byli seznámeni s předběžným obsahem Bílé knihy. Do budoucna se budou členové komise podílet na recenzování textu, který má být připraven k publikaci do března 2017.

Prof. G. Stucki vysvětloval členům komise, proč považuje za důležité, aby bylo schváleno usnesení o ICF.

Spolupráce s ruskými kolegy byla též probrána. V návaznosti na dva semináře bude pilotní studie ve 14 oblastech Ruska a následně návrh na kurikulum PRM v Rusku.

Sekce se rovněž podílí na dvou MJC (meziprofesionální komise pro spolupráci) Jednak MJC pro spinální chirurgii, kde se účastníme schůzí. Důležitější je však MJC pro zvládnání bolesti, kde se podílejí anesteziologové. Zde zastáváme zásadu, že nemůže být sub-specializace pro léčbu bolesti, což bylo také potvrzeno usnesením PRM sekce.

R. Singh z UK navrhl a rozeslal první verzi dotazníku o systému PRM péče v různých zemích. Na základě dosavadních informací zpracuje konečnou verzi a rozešle ji k vyplnění.

Diskuse o době předatestační přípravy: C. Kiekens shromáždila informace, jak dlouho trvá příprava v různých zemích. Potřebovala to pro argumentování s belgickými úřady (i když by to spíše patřilo pod vzdělávací komisi). Většinou jde o 5 let, z čehož 2 roky je praxe mimo obor.

Portugalští zástupci si stěžovali, že je u nich zaveden nesmyslný systém pro hodnocení rehabilitačních služeb. Používají se 3 původní portugalské core-sety. Je např. kód pro pití, ale nikoliv pro jedení. Vedení sekce slíbilo, že je podpoří.

Polští zástupci si stěžovali, že mají konflikty s fyzioterapety. Evropská konfederace fyzioterapeutů podporuje jejich autonomii. Podobné problémy se vyskytují i v dalších zemích. Bylo zdůrazněno, že je možno se odvolat na mezinárodní dokumenty (medical act).

Spolupráce s Cochrane a vytvoření Cochrane PRM oblasti (field): Pokračuje se v předchozích jednáních v sekci a na semináři na kongresu v Berlíně. Byla poskytnuta informace v rámci PRM sekce. V pátek v poledne během oběda mělo být jednání zájmové skupiny (naš zástupce Y. Angerová), ale nakonec pro vytvoření závěrů nebyly vhodné podmínky.

Zasedání vzdělávací komise (board). 19 delegátů ze 17 zemí. Účastnila se Y. Angerová. Národní manažeři (zástupci v boardu) spolupracují s F. Dincer, která zadává tematické úkoly.

O výsledcích z jednotlivých zemí potom informuje v přehledových tabulkách. Tentokrát informovala o názorech na úkoly národních manažerů a o možnostech subspecializací v rehabilitaci.

Maria Gabriela Ceravolo představila výhled práce boardu do roku 2018. Zdůraznila důležitost vzniku sítě certifikovaných zařízení, kde by mohli stážovat i zájemci ze zemí, které nejsou členy UEMS a chtěli by si dodělat „board examination“.

Kolem možnosti vzdělávání lékařů z nově příchozích zemí (Rusko, Ukrajina) se rozpoutala bohatá diskuse. Někteří účastníci výrazně podpořili myšlenku pomoci těmto zemím organizací stáží seminářů a umožnění získání kvalitní praxe, která odpovídá evropským standardům. Objevily se ale i názory, že stávající členové UEMS mají dost problémů a nemají prostor řešit ještě nově příchozí.

Dalším bodem byla organizace mezinárodní zkoušky.

Test pro získání evropské kvalifikace PRM proběhne v sobotu 28. 11. v 8:30.

Byla konzultována možnost elektronického online složení zkoušky (dosud vyplňují frekventanti papírové archy, které jsou očíslované a rozdávány hlavním organizátorem – N. Barotsis a posléze zasílané do hlavního hodnotícího centra do Slovinska). Elektronická forma by byla sice jednodušší, ale vzhledem k nutnosti zabezpečení, mnohem dražší možností. Jednotliví členové boardu byli na jaře osloveni k zaslání nových otázek pro zkoušku. Většina oslovených správně zaslala otázky i správné odpovědi. Databáze otázek, ze kterých se vybírá, čítá v současnosti 459 otázek.

Informace o nadcházející zkoušce a podmínkách pro přihlášení jsou jednak na internetových stránkách boardu a jednak na Facebooku a Twitteru.

Další informace se týkala nutnosti sledování recertifikací pracovišť i jednotlivců. Vzhledem k tomu, že administrativa je velmi složitá, byla přijata sekretářka boardu.

Na Evropském kongresu v Portugalsku se bude oslavovat 25 let trvání boardu.

V průběhu zasedání přišel do sekce osobně s přednáškou prof. Stucki, který je v současné době vedoucí osobností výzkumu a statistického zpracování „core setů“ a jedním z největších propagátorů klinického využívání ICF.

Zavádění ICF souvisí s programem kvality rehabilitace. Informoval o internetových stránkách centra v Nottwilu, které vede a ve kterém sídlí „ICF research branch“. Stránky jsou ve všech jazycích UEMS (<http://www.icf-research-branch.org>).

Kromě evropských zemí se propracovává ICF i v Japonsku a nejnověji v Číně. V Číně zvažují převedení stupnice ICF – 0-4 na stupnici 1-10.

Dále byla zmíněna práce Dr. Kohlera, která srovnávala výtěžnost FIMu a ICF. Tato práce vyzněla jasně ve prospěch ICF. Australští spolupracovníci prof. Stuckiho údajně velmi litují, že nezavedli místo FIMu ICF. V současné době pracují na převádění FIMu na ICF.

ISPRM přijalo WHO Action Plan na léta 2015 – 2017.

Prof. Stucki dále informoval o seminářích, které v Nottwilu probíhají. Příští bude na jaře 2016 a bude se zabývat právě implementací ICF v jednotlivých zemích. Pro sledování disability se jeví jako velmi dobrá myšlenka povinného zavedení 7 kategorií ICF do dokumentace všech lůžkových rehabilitačních a posléze i dalších oddělení. Fyzioterapeuti i ergoterapeuti napříč světem (Kanada, Dánsko, Austrálie, Švýcarsko) velmi bojují o sjednocení instrumentů pro hodnocení disability . ICF se jednoznačně jeví jako nejlepší.

Zasedání komise pro klinické záležitosti (CAC). 15 účastníků ze 16 zemí. Zúčastnil se K. Moses.

Chyběl předseda komise G. DeKorvin, zastupovala Hermina Damjan ze Slovinska
Na programu: Akreditace PRM odborných programů –

všem byla poslána charta práv pacientů – připravuje se materiál o právech pacientů. Dotazník o ambulantní péči byl poslán všem delegátům, s cílem vytvořit standardy.

1) Programy péče

Nicolas Christodoulou stručně probral historii akreditace léčebně rehabilitačních programů péče, to od počátku v 03/2003, Ljubljana, kdy vznikla CAC. Celkem 13 programů schváleno v poslední době.

Programům péče se hodlají věnovat a vytvořit realizovatelný projekt: Geogre De Korvin, Francie, Jean-Jacques Glaesener, Německo, Helena Burger, Slovinsko, Xanthi Michail, Řecko, Karel Moses, ČR, Dianna Popa, Rumunsko, Mark Delargy, Irsko.

2) Etické otázky – Práva pacientů.

Carlotte Kiekens napsala kapitolu "The right for end of life care"

Do 30.října 2015 zaslat práva pacientů a odpovědnosti pacientů k G. DeKorvin (anglicky).

10.12.2015 recirkulace společného dokumentu.

Leden - návrh evropského dokumentu

3) Ambulantní rehabilitace

Prováděn průzkum, odpovědělo málo zemí EU (ČR odpověděla)

4) Doporučené postupy

Nicolas Christodoulou

Mauro Zampolini - koordinátor

Odpovědné osoby za jednotlivé klinické oblasti:

TBI (M Delargy), SCI (Rapidí), TBI u dětí (R. Nunez), Bolesti v dolní oblasti zad/kříži (K.

Hornáček), Vyhodnocení a předpis asistivních pomůcek pro problémy v mobilitě (K.Moses)

Neobsazeny: mrtvice, kardiorehabilitace, amputace dolních končetin, roztroušená sklerosa.

5) Hodnotící nástroje pro rehabilitační standardy- jednání proběhne v Aténách

6) Evropská kritéria pro poskytování rehabilitačních pomůcek založených na moderních technologiích - prezentaci přednesl K. Moses, na setkání v Aténách provede analýzu standardů, které existují v některých evropských zemích - spolu s B. Hansen (Dánsko).

Sobota 6. 9. Valné shromáždění:

Zástupci všech tří komisí referovali o výsledcích jednání (viz výše).

Schválena usnesení k některým bodům.

Znovu vystoupil G. Stucki a shrnul body jeho rozsáhlého návrhu na usnesení. V diskusi uvedeno, že krom workshopu v Notwillu bude problematika ICF probírána i na dalších shromážděních sekce v r. 2016, tedy v Athénách a v Praze.

Volba předsedy CAC: Předsednictvo nedostalo žádný návrh na nového předsedu. Do příštího shromáždění bude tuto funkci zastávat H. Damjan ze Slovinska.

G. de Korvin (Francie) odchází z funkce webmastera, funkci bude zastávat N. Barotsis z Řecka.

Rovněž zástupce pokladníka nebyl zvolen, navrhovaný R. Singh funkci odmítl.

Žádost ukrajinských odborníků (Dr Volodymyr Golyk) o přijetí do sekce: Sekce přijetí schválila – jako pozorovatele.

Informace o příštím shromáždění v Athénách: 25.-27. 2. 2016 Amarilia Hotel na Athénské riviéře,. Dojednávají hotelové balíčky s nízkou cenou. Současně proběhne národní kongres řecké společnosti.

Informace o shromáždění v Praze podzim 2016: Podal jsem (J. Votava) stručnou informaci o Praze a možnosti uspořádat shromáždění. Termín schválen na 8.- 10. 9., další eventualita (1.-3. 9.) se s něčím překrývá. Shromáždění schválilo pořádání v Praze, další podrobnosti budou upřesněny do shromáždění v Athénách. Dodatečně vzhledem k volným termínům v hotelích schválen termín shromáždění v Praze na 25. - 27. 8. 2016.

Nabídky na další termíny: Pro rok 2017 byly předběžně nabídnuty možnosti shromáždění v Německu ((Mnichově), na Ukrajině a ve Švédsku.

N.Christodoulou ukončil shromáždění a poděkoval organizátorům.

Zapsali: Y. QAngerová, K. Moses, J. Votava.